ชื่อเรื่อง แนวทางและรูปแบบการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการพัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณี

กลุ่มชาติพันธุ์ญัฮกุรเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ

ผู้วิจัย นางศุภิสรา ประเสริฐ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัติ ปานศิลา และ อาจารย์ ดร.อรอุมา ลาสุนนท์

ปริญญา ปร.ค. สาขาวิชา วัฒนธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2551

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในกลุ่มชาติพันธ์ญัฮกุร เป็นวิธีการหนึ่งในการเผยแพร่
ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม มรคก สิ่งแวคล้อม และประวัติกวามเป็นมาของกลุ่มชาติ
พันธ์ ซึ่งในปัจจุบันกำลังเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ

1) เพื่อศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ญัฮกุรที่สามารถนำมา พัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิได้ 2) เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการพัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ญัฮกุรเพื่อการท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ ประชากรกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ และ กลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 152 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ หมู่บ้านญัฮกุร ที่ตั้งมามากกว่า 100 ปี มีจำนวนครัวเรือนมากกว่า 150 หลังคาเรือน จำนวน 7 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา เพชรบูรณ์ และชัยภูมิ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบสังเกต แบบมีส่วนร่วม แบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติ ใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพทางวัฒนธรรม ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และนำเสนอผลการวิจัยด้วยการพรรฉนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า องค์ความรู้เกี่ยวกับขนบเนียมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ญัฮกุร
ที่สามารถนำมาพัฒนา การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดชัยภูมิได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า
ควรมีการอนุรักษ์ เรื่องของภาษาญัฮกุรทั้งการพูด และการเขียนให้มีการสอนในโรงเรียน
อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และให้มีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การแต่งกายชุดประจำกลุ่ม
ชาติพันธุ์ควรแต่งทุกวัน ภาครัฐควรช่วยหางบประมาณในการจัดซื้อให้ ควรส่งเสริมการละเล่น
ตามประเพณีของชาวญัฮกุอย่างต่อเนื่อง โดยหมุนเวียนจัดตามหมู่บ้านเครือข่ายญัฮกุรทั้ง 14 หมู่บ้าน
ของจังหวัดชัยภูมิ

แนวทางและรูปแบบการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการพัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณีของ
กลุ่มชาติพันธุ์ญัฮกุรเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมของจังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่าง
ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรมีการอนุรักษ์เรื่องของภาษา ฟื้นฟูประเพณีความเชื่อ พิธีกรรมต่าง ๆ
ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของญัฮกุร และพัฒนาเรื่องการละเล่นตามประเพณีคือ การเล่นป๊ะเรเร เนื้อหา
ของเพลงให้คงความเป็นญัฮกุรให้มากที่สุดและแปลเป็นภาษาไทยด้วย แนวทางและรูปแบบ
ในการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในหมู่บ้านญัฮกุรจังหวัดชัยภูมิ เป็นดังนี้

การจำลองวิถีชีวิตชาวญัฮกุร ไว้ที่อุทยานแห่งชาติป่าหินงามอย่างถาวร สิ่งก่อสร้าง เครื่องมือการคำรงชีวิต การประกอบอาชีพและอื่น ๆ จัดตารางของชุมชนที่เป็นเครือข่ายเข้าไปแสดง วิถีชีวิตในช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว หรือตามที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจจะเข้าชม (นอกเทศกาล) ให้ทุกชุมชนของเครือข่ายผลิตของที่ระลึก ส่งไปที่สูนย์จำหน่ายอย่างต่อเนื่อง จัดตั้งคณะกรรมการ ของชุมชนเครือข่ายเพื่อบริหารผลประโยชน์ (รายได้) ที่เกิดขึ้นเพื่อให้กระจายเข้าสู่ชุมชน อย่างเป็นธรรม จัดงานชุมนุมของกลุ่มเครือข่าย เพื่อนำเสนอให้กลุ่มทัวร์ที่สนใจเข้ามามีส่วนร่วม เช่นแสดงกิจกรรมทางวัฒนธรรม การรับประทานอาหารเย็นแบบพื้นบ้านร่วมกัน และการพัก ค้างแรมในชุมชนเป็นต้น ผลิตหนังสือคู่มือ ค้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชาวญัฮกุรรวมถึง ตัวอย่าง ภาษาพร้อมคำแปล ที่ใช้สนทนากันในชีวิตประจำวัน จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว พัฒนา มักกุเทศก์ชาวญัฮกุร นำนักท่องเที่ยวขึ้นชมธรรมชาติตามแบบวัฒนธรรมชาวญัฮกุร (กลุ่มนักท่องเที่ยว10 คน ต่อมัคกุเทศก์ 1 คน) การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในกลุ่มชาติพันธุ์ญัฮกุร ควรใช้เวลา 2 วัน 1 คืน

โดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับขบบธรรมเนียมประเพณีของ กลุ่มชาติพันธ์ญัฮกุร จนกระทั่งได้องค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวกับแนวทางและรูปแบบการอนุรักษ์ การ ฟื้นฟู และการพัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ญัฮกุร ซึ่งจะส่งผลต่อการสทองเที่ยว ทางวัฒนธรรมของจังหวัดชัยภูมิให้มีคุณค่าและยั่งยืนต่อไป **TITLE** Guidelines and Patterns of Conservation, Rehabilitation, and Development

of Conventions and Traditions of the Nyahkur Ethnic Group for Cultural

Tourism in Changwat Chaiyaphum

AUTHOR Mrs. Suphisara Prasert

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Wirat Pansila and Dr. Oruma Lasunon

DEGREE Ph.D. **MAJOR** Cultural Science

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2008

ABSTRACT

Cultural tourism in the Nyahkur ethnic group is a method of dissemination of eustoms, traditions, art and culture, traditions, art and culture, heritages, environments, and history and backgrounds of the ethnic group. At present, these things are popular among tourists. The purposes of this study were to examine the body of knowledge concerning conventions and traditions of the Nyahkur ethnic group which could be used for developing cultural tourism in Changwat Chaiyaphum, and to investigate guidelines and patterns of conservation, rehabilitation, and development of conventions and traditions of the Nyahkur ethnic group for appropriate cultural tourism of Changwat Chaiyaphum. Data were collected from documents, and field data were collected from a group of informants, a group of practitioners, and a group of people in general with a total of 152 persons, purposively selected. The criteria for selecting the focus areas included: Nyahkur villages were established for more than 100 years; and each village had more than 150 households. Seven villages were selected from 3 areas of these changwat: Nakhon Ratchasima, Phetchabun and Chaiyaphum. The instruments used for collecting data were a survey form, structured and unstructured interview forms, participant and nonparticipant observation forms, a group discourse note-taking, and workshop. Data were checked by the use of triangulation technique. This study was a cultural qualitative research together with action research. Then the study results were presented by means of a descriptive analysis. The results of the study could be summarized as follows:

For the body of knowledge concerning conventions and traditions of the Nyahkur ethnic group which could be used for developing cultural tourism of Changwat Chaiyaphum, most of the sample viewed that there should be conservation of the Nyahkur language in both speaking and

writing by teaching the language at school in a clear concrete from, and the language should be used in the daily life. The costumes of the ethnic group should be worn every day. The state sector should help provide budget for buying costumes. Game playing according to the tradition of Nyakur people should be continuously promoted by rotating organization of game playing at all the 14 villages in their network of Changwat Chaiyaphum.

For the guidelines and patterns of conservation, rehabilitation, and development of conventions and traditions of the Nyahkur ethnic group for appropriate cultural tourism of Changwat Chaiyaphum, most of the sample viewed that there should be conservation of the Nyahkur language; rehabilitation of traditions, beliefs, and different rituals involving the way of life of Nyahkur people; and development of game playing according to their tradition, such as the "parere" game playing, the song contents should remain being Nyahkurness the most and should also be translated into – Central Thai.

The guidelines and patterns of organizing cultural tourism at the villages in Changwat – Chaiyaphum were as follows. Make a model model of the way of life of Nyahkur people and keep it Permanently in Pa Hin Ngam National Park (structures, too for living, living – making, and others). Make schedukes for network communities to perform the way of life during the tourism seacon or according to the interested groups of tourists to visit (out of the festival). Have all network communities produce souvenirs and send them to the sale center in continuity. Appoint network community committees for administering the benefits (incomes) gained to disperse fairly the benefits into communities. Organize meeting parties of the network groups to present to interested tour groups to participate in these parties such as cultural activity display, having folk tourism on Nyahkur people as well as examples of the language with translations for conservation in the daily life the sell to tourists. Develop Nyahkur guides to guide tourists to visit nature in the Nyahkur cultural style (a group of 10 tourists per guide). Each cultural tourism on Nyahkur ethnic Group should last2 days and 1 night.

In conclusion, the body of knowledge concerning customs and traditions of the Nyahkur ethnic group, a new body of knowledge concerning guidelines and models of Conservation, and rehabilitation, and development of customs and traditions of the Nyahkur ethnic group obtained form the study which would affect cultural tourisms in Changwat Chaiyaphum to be valuetale and sustainable in the future.